

Rode
Kruis

EHBO

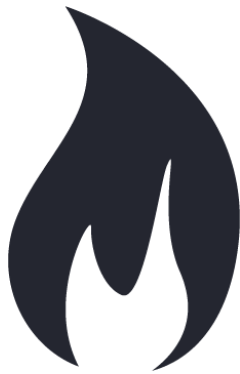
Herhalingscursus EHBO aan baby's en kinderen EH3102H & EH4102H

EHBO

EH3102H | Versie 0.3 oktober 2018 | ©2018 Rode Kruis

Welkom

Als het brandalarm gaat is het echt. Volg dan de instructies om het gebouw te verlaten.

Zet de telefoon uit of op vliegtuigstand.

Tijdens de les is er (koffie) pauze.

Leerdoelen herhalingscursus EHBO aan baby's en kinderen

- Eerste Hulp verlenen in 4 stappen.
- Eerste Hulp verlenen aan een kind met:
 - bewusteloosheid (inclusief kinderreanimatie)
 - verslikking
 - verdrinking
 - huidwonden
 - bloedingen
 - brandwonden
 - letsels aan het bewegingsapparaat
 - hoofdletsel
 - vergiftiging
 - kleine ongevallen
 - medische noodsituaties

Lesdeel 1

4 stappen, Eerste Hulp aan bewusteloos kind (inclusief PBLs)

Leerdoelen

Lesdeel 1 Kinderreanimatie (PBLS)

- Eerste Hulp verlenen in 4 stappen.
- Eerste Hulp verlenen aan een kind met:
 - bewusteloosheid (inclusief kinderreanimatie)

Wat ga je doen?

EHBO in 4 Stappen

Afhankelijk van de situatie doorloop je de stappen steeds weer

Stap 1

Zorg voor veiligheid

- Zorg dat jijzelf, omstanders en slachtoffer veilig zijn.
- Verleen alleen hulp als dit kan (loop zelf geen ernstig of levensbedreigend letsel op).
- Gebruik zo mogelijk bescherming ((wegwerp)handschoenen).
- Denk ook aan het doven brandende kleding, uitzetten van elektriciteit.

Stap 1

Zorg voor veiligheid (2)

- Niet bewegen bij ernstige ongevallen, behalve bij gevaar.
- Noodverplaatsing > snelheid:
 - Zelf uit auto laten stappen;
 - Eventueel ondersteunen bij hinkelen;
 - Anders dragen of slepen aan armen, enkels, kleren.

Stap 2

Beoordeel toestand slachtoffer

- Benader het slachtoffer in principe aan gezichtskant.
- Spreek slachtoffer aan.
- Schud zacht aan schouders en vraag luid “Gaaf het?”

- Als het slachtoffer **wel** reageert:
 - probeer te achterhalen wat er aan de hand is;
 - zorg daarna zo nodig voor hulp of advies;
 - controleer slachtoffer regelmatig.

- Als het slachtoffer **niet** reageert:
 - bel of laat 1-1-2 bellen;
 - open luchtweg;
 - is de ademhaling normaal, niet normaal of afwezig?

Stap 3

Alarmeer hulpdiensten

- Bel 1-1-2 (of laat bellen) en vraag naar ambulancedienst:
 - Zet telefoon bij voorkeur op luidspreker.
 - Goed horen van aanwijzingen van centralist.
 - Handen vrij.
- Na doorverbinden 1-1-2:
 - Zorg dat je hulp krijgt van centralist;
 - Zeg wie je bent en geef antwoord op vragen;
 - Je kan 1-1-2 bellen voor advies of als toestand van slachtoffer tussentijds veranderd.
- Bellen naar huisarts(enpost):
 - Zeg wie je bent en geef antwoord op vragen.

Stap 3

Alarmeer hulpdiensten (3)

- Wanneer (bellen) naar huisarts?
 - In de meeste gevallen huisarts/huisartsenpost via spoednummer bellen.
 - Eerstehulpverlener verwijst bij minder spoedeisende zaken ook naar huisarts of huisartsenpost.
 - Indien afspraken zijn gemaakt met huisarts (mantelzorg).

Stap 4

Verleen verdere Eerste Hulp

- Verleen verdere Eerste Hulp:
 - volg eventuele adviezen van meldkamercentralist of huisarts op;
 - blijf letten op veilige werkomgeving;
 - controleer regelmatig bewustzijn en ademhaling;
 - bescherm slachtoffer tegen kou/warmte;
 - behalve paracetamol verstrek je geen medicijnen.

PBLS door 1 eerstehulpverlener

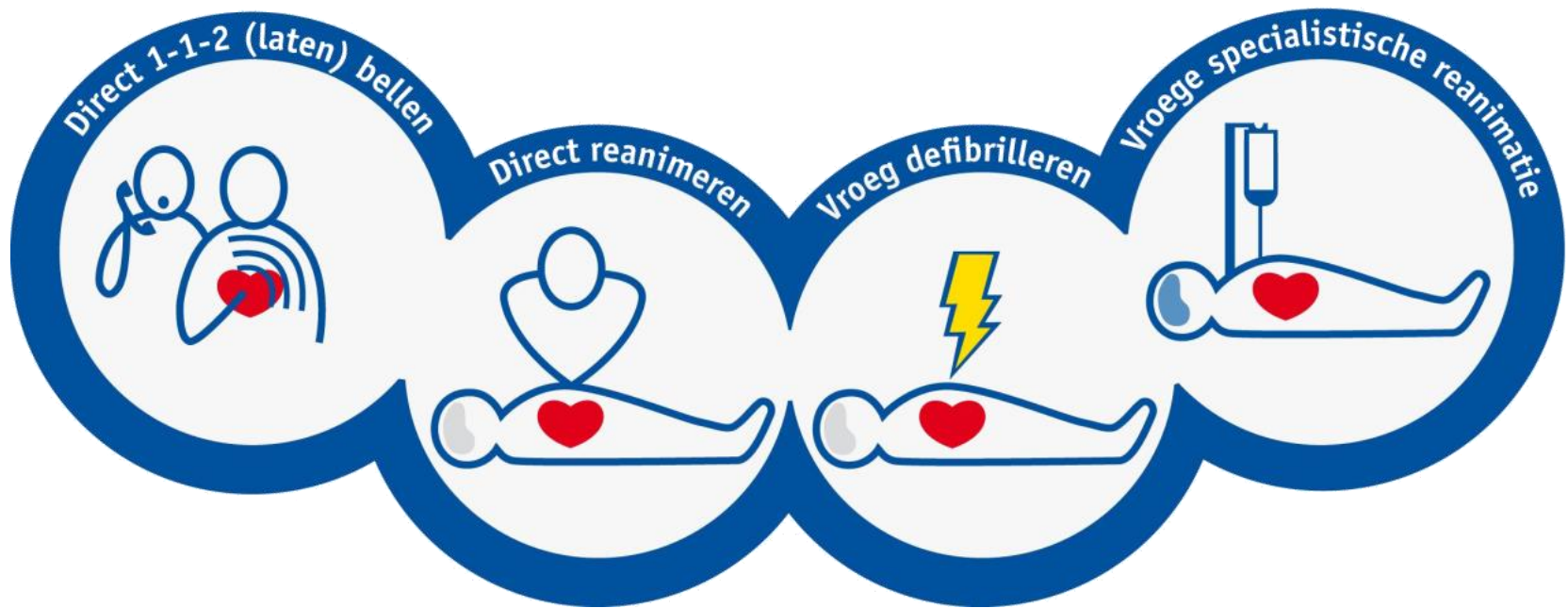
Reanimeren met gebruik van AED

EHBO in 4 Stappen

Afhankelijk van de situatie doorloop je de stappen steeds weer

Keten van overleving

Zorg voor veiligheid

Controleer bewustzijn

Het kind reageert niet

(Laat) 1-1-2 bellen + AED

Open luchtweg

Ademhaling niet normaal

5 initiële beademingen

15 borstcompressies
2 beademingen

Ga door 15:2

Activeer AED, zodra deze er is

Alarmer hulpdiensten

Bel 1-1-2 (liever: laat bellen)

Het kind reageert niet

(Laat) 1-1-2 bellen + AED

Open luchtweg

Ademhaling niet normaal

Geef 5 initiële beademingen

15 borstcompressies
2 beademingen

Ga door 15:2

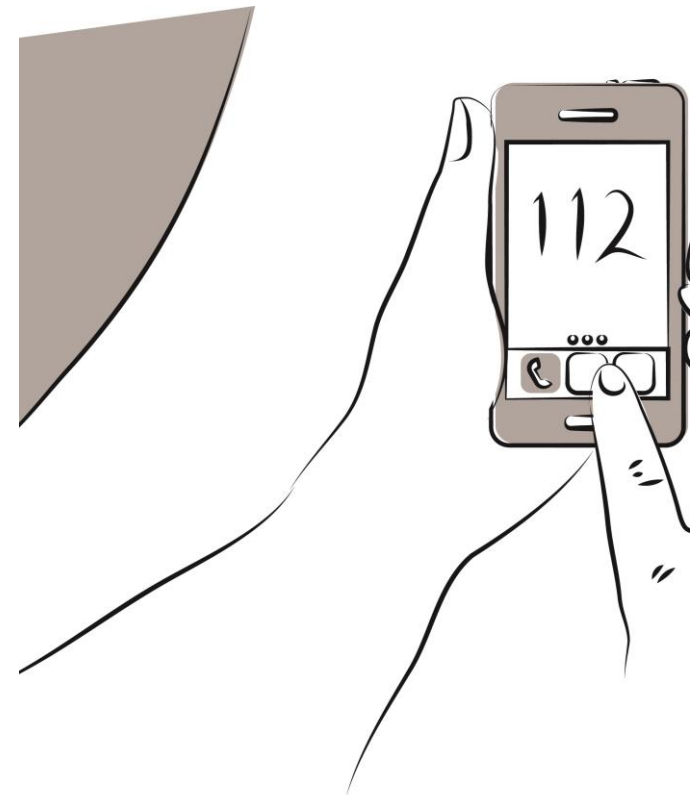
Activeer AED, zodra deze er is

Alarmeer hulpdiensten (2)

Bel 1-1-2 (liever: laat bellen)

- Leg telefoon naast Het kind (op speakerfunctie).
- Volg instructies van centralist.
- Haal AED (indien direct beschikbaar).

Controleer ademhaling

Het kind reageert niet

(Laat) 1-1-2 bellen + AED

Open luchtweg

Ademhaling niet normaal

Geef 5 initiële beademingen

15 borstcompressies
2 beademingen

Ga door 15:2

Activeer AED, zodra deze er is

Geef 5 initiële beademingen

Het kind reageert niet

(Laat) 1-1-2 bellen + AED

Open luchtweg

Ademhaling niet normaal

Geef 5 initiële beademingen

**15 borstcompressies
2 beademingen**

Ga door 15:2

Activeer AED, zodra deze er is

Baby:

- Houd hoofd in neutrale positie
- Plaats lippen rond mond en neus

Beademen

- Open de luchtweg:
 - kantel hoofd
 - lift kin
 - kantel het hoofd van de baby niet!
- Knijp neus van het kind dicht en adem normaal in.
- Plaats lippen rond mond.
- Blaas rustig lucht in totdat de borstkas omhoogkomt, zoals bij een normale ademhaling.

Beademen (2)

- Laat borstkas terugvallen.
- Herhaal beademing.
- Geef 2 beademingen binnen 10 seconden.

Als het kind na 5 initiële beademingen niet:

- wakker wordt,
- beweegt,
- ogen opent,
- normaal ademt.

Start dan met borstcompressies.

Geef 15 borstcompressies (baby)

Wissel om de 2 minuten van eerstehulpverlener (indien mogelijk)

15 borstcompressies

2 beademingen

Plaats 2 vingers op het borstbeen van de baby, in het midden van de borstkas.

Druk de borstkas van de baby voor *minstens* 1/3 in (\pm 4 cm).

Geef 15 borstcompressies (kind)

15 borstcompressies

2 beademingen

Plaats de hiel van 1 hand op het borstbeen van het kind, in het midden van de borstkas.
Druk de borstkas van het kind voor minstens $\frac{1}{3}$ in (± 5 cm).

Activeer AED zodra deze er is

Het kind reageert niet

(Laat) 1-1-2 bellen + AED

Open luchtweg

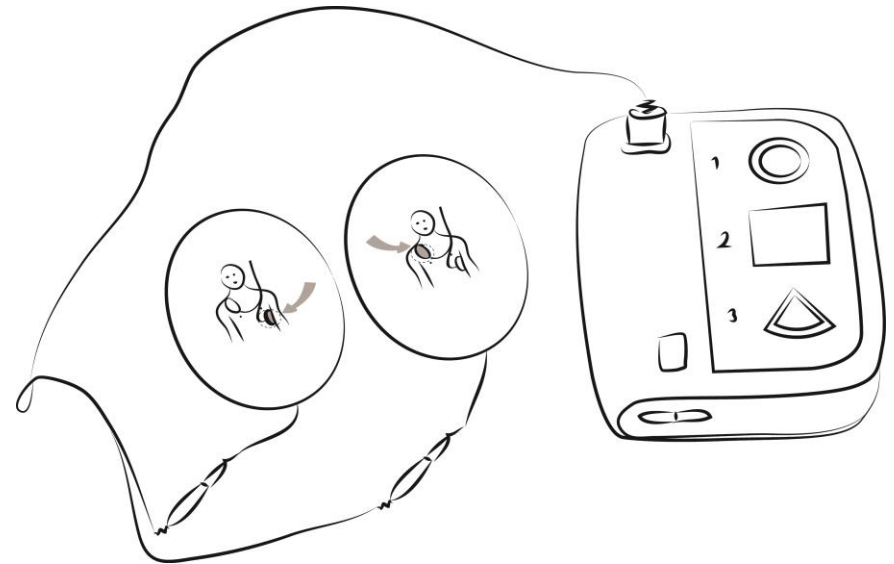
Ademhaling niet normaal

Geef 5 initiële beademingen

15 borstcompressies
2 beademingen

Ga door 15:2

Activeer AED, zodra deze er is

Oefenen /vaardigheidstraining

- Oefenen vaardigheden
(PBLS zonder AED)
- Groepjes van 3:
 - 1 eerstehulpverlener
 - 2 observatoren
- Gebruik vaardigheidsblad (observatoren)
- Rouleren

Vragen?

Pauze

PBLS met gebruik van AED

Het kind reageert niet

(Laat) 1-1-2 bellen + AED

Open luchtweg

Ademhaling niet normaal

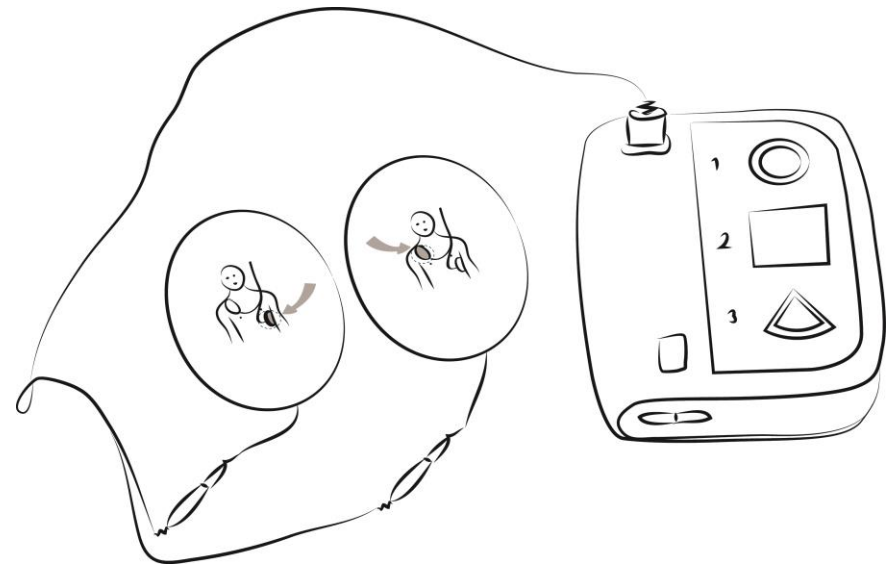
Geef 5 initiële beademingen

15 borstcompressies
2 beademingen

Ga door 15:2

Activeer AED, zodra deze er is

- Laat AED halen:
 - indien beschikbaar
- Geen omstander:
 - haal AED indien direct beschikbaar

Zet AED aan

- Sommige AED's gaan automatisch aan als deksel opent.
- Bij andere AED's moet je “aan”-knop indrukken.
- Er zijn AED's met en zonder schok-knop.

Volg instructies AED

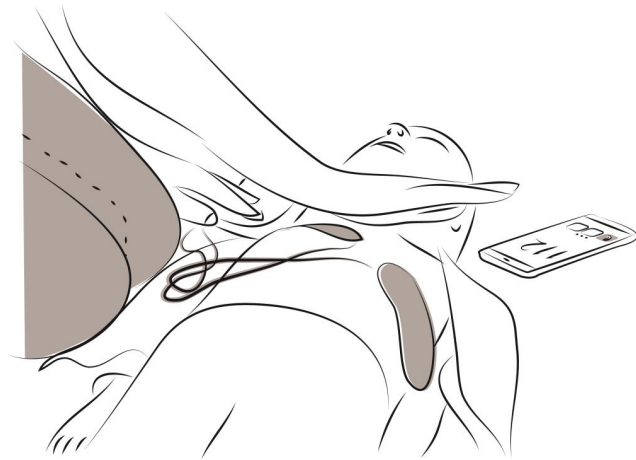
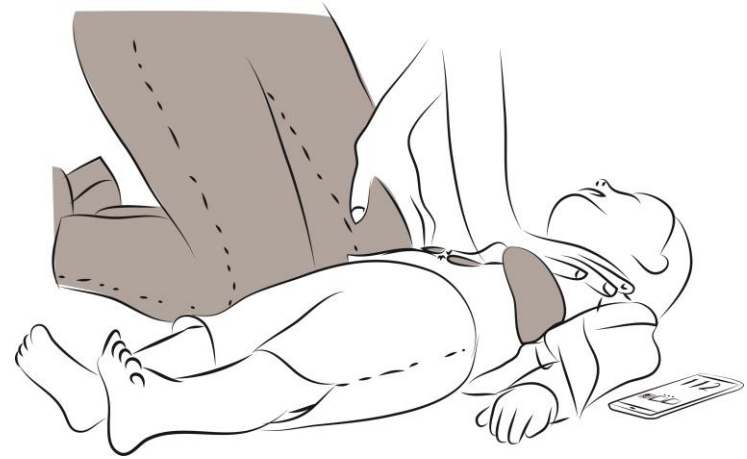

Leeftijd < 8 jaar: gebruik kinderelektroden indien beschikbaar.
Gebruik anders AED zoals bij volwassenen.

Leeftijd > 8 jaar: gebruik AED zoals bij volwassenen.

Volg instructies AED (2)

Oefenen/vaardigheidstraining

- Reanimatie met AED
- Groepjes van 3:
 - eerstehulpverlener
 - bediener AED
 - observator
- Gebruik vaardigheidsblad (observator)
- Rouleren

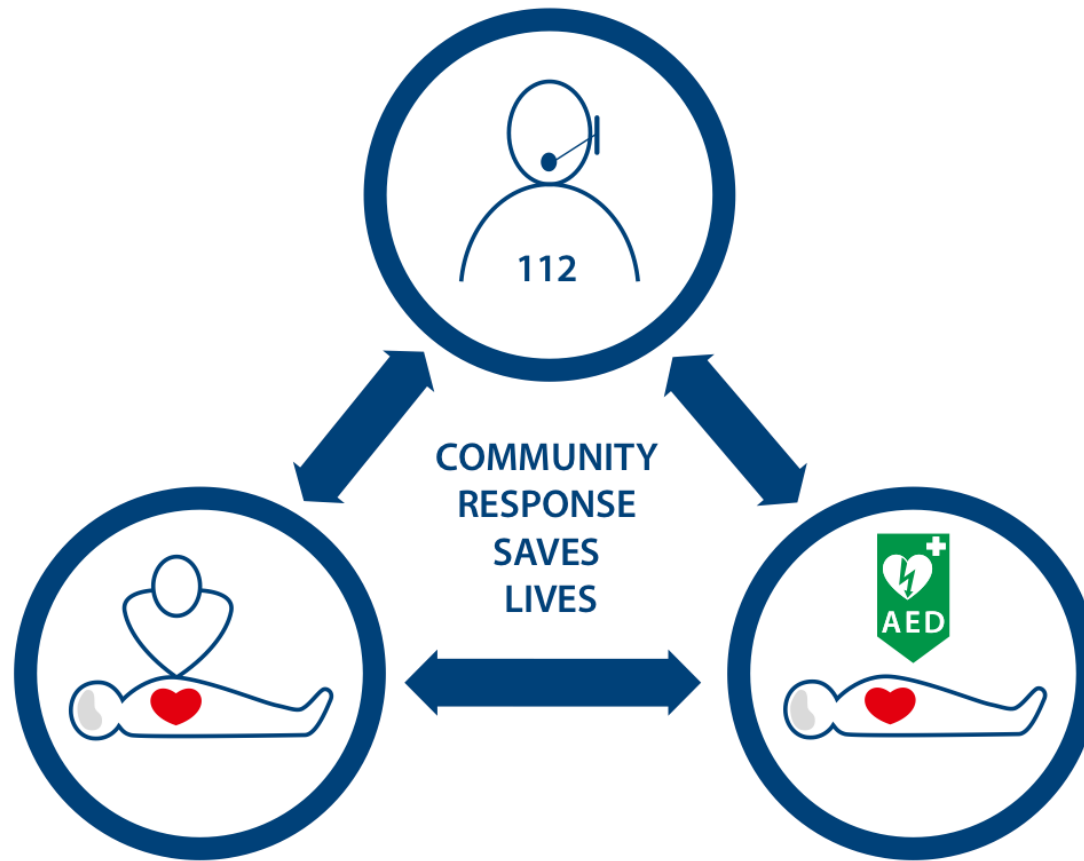
Vragen?

Aanvullende informatie

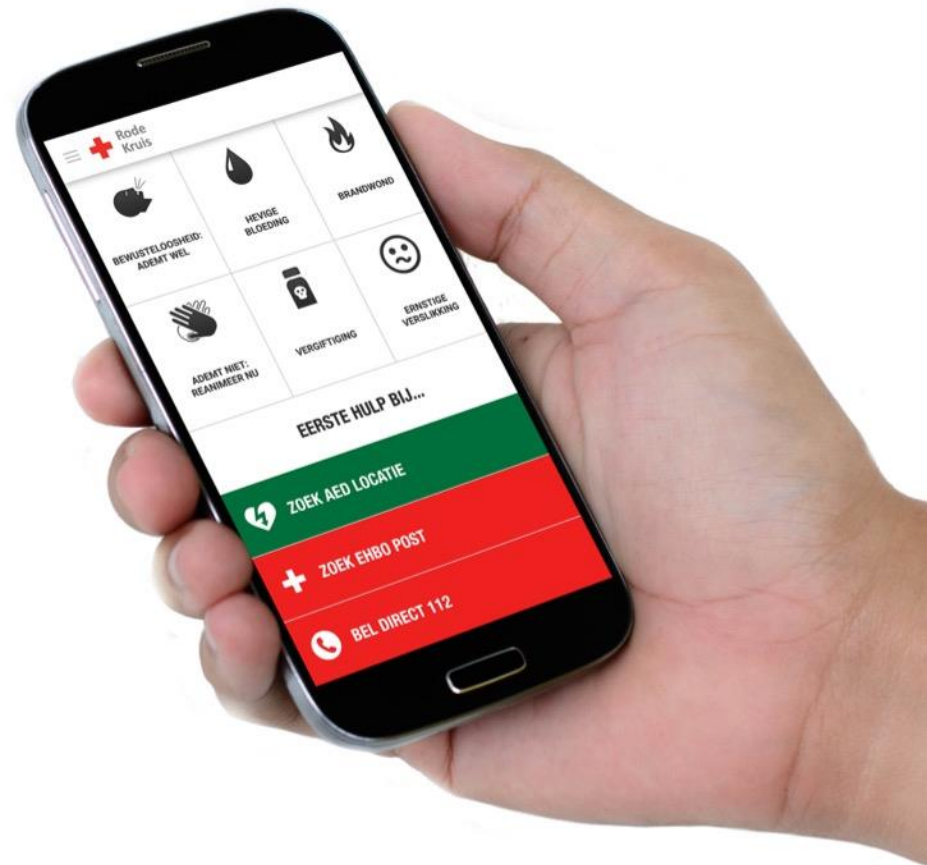
- Starten en staken van reanimatie.
- Wat te doen ná een reanimatie?
- Zie ook www.reanimatieraad.nl.

Meldkamerinstructie als onderdeel van reanimatie

Aanvullende informatie

- Reanimatie Oproep Netwerken
www.6minutenzone.nl
- Zoek locaties AED's met EHBO-app
- Hulpmiddelen
- Opfrustrainingen

Vragen?

Eerste Hulp bij bewusteloosheid (met normale ademhaling)

- Wat stel je vast?

Het kind:

- reageert niet op aanspreken en schudden (bewusteloos);
- ademt normaal (heeft een normale/effectieve ademhaling).

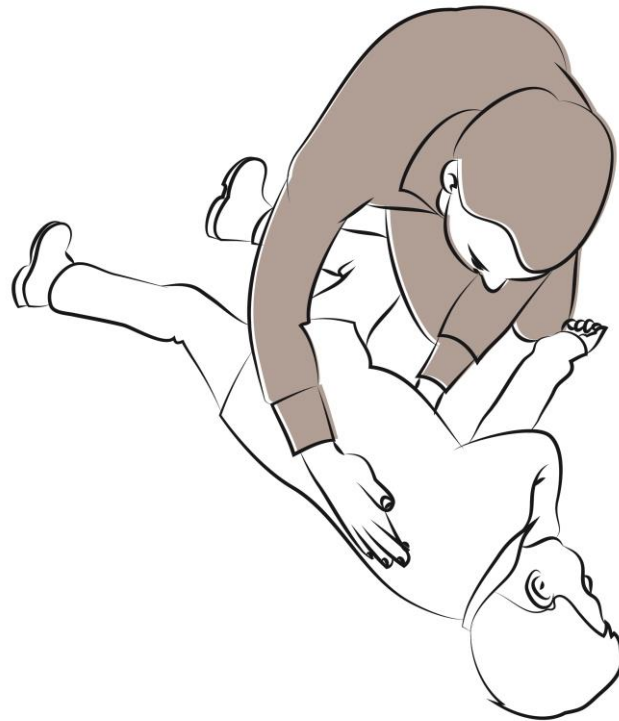
- Wat doe je?

- Laat bellen of bel zelf 1-1-2:
 - zet de telefoon op de luidsprekerstand;
 - laat de omstander een AED halen, als deze beschikbaar is
- Leg het kind op zijn zij, zo mogelijk in de stabiele zijligging;
- Controleer elke minuut of de ademhaling normaal blijft;
- Zorg voor beschutting van het kind;
- Stopt ademhaling: draai het kind op rug en start reanimatie.

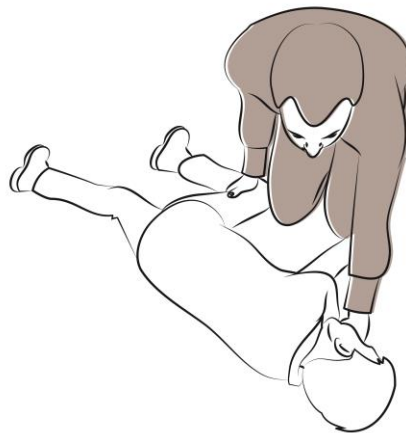

Eerste Hulp bij bewusteloosheid (2) (met normale ademhaling)

- Laat eventuele elektroden zitten
- Laat AED aan staan

Eerste Hulp bij bewusteloosheid (3) (met normale ademhaling)

Oefenen /vaardigheidstraining

- Van benaderen tot hulpverleners (benadering & stabiele zijligging).
- Groepjes van 3:
 - slachtoffer
 - eerstehulpverlener
 - observator
- rouleren

Vragen?

Samen maken wij het verschil

Het kind reageert niet

(Laat) 1-1-2 bellen + AED

Open luchtweg

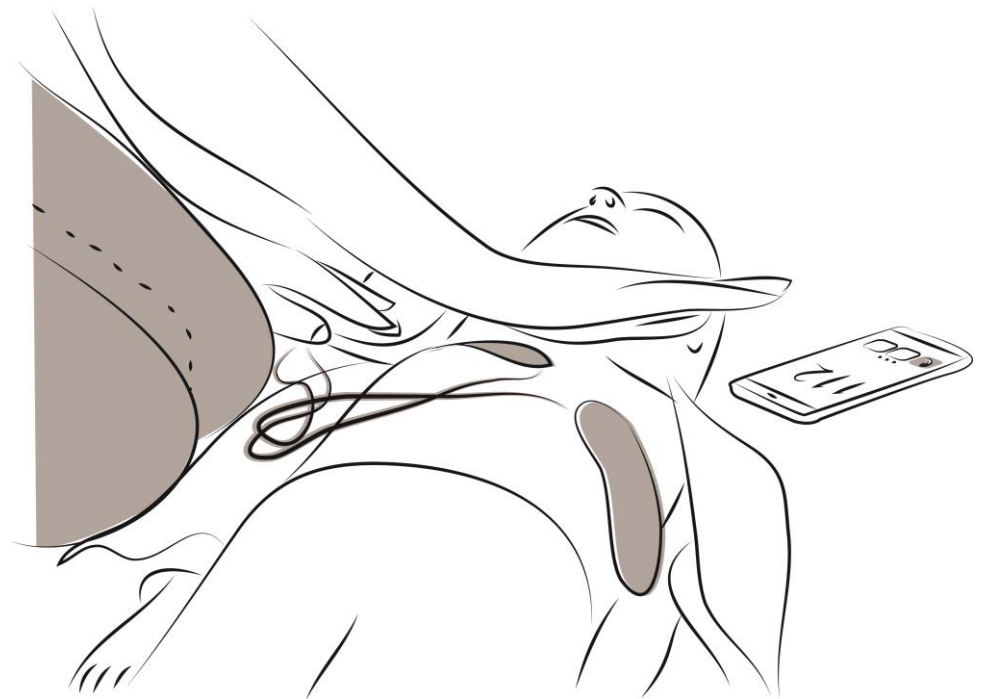
Ademhaling niet normaal

5 beademingen

15 borstcompressies
2 beademingen

Ga door 15:2

Activeer AED, zodra deze er is

Samenvatting

Lesdeel 1

- Je bent nu in staat om:
 - Eerste Hulp te verlenen in 4 stappen;
 - Eerste Hulp te verlenen aan een kind met:
 - bewusteloosheid (inclusief kinderreanimatie)

Lesdeel 2

Verslikking, huidwonden, bloedingen, brandwonden en onderwerpen naar keuze

Lesdeel 2

- Aan het einde van dit lesdeel kun je:

Eerste Hulp verlenen aan een kind met:

- verslikking
- huidwonden
- bloedingen
- brandwonden
- onderwerpen naar keuze

Filmpje verslikking

Eerste Hulp bij lichte verslikking

- Wat stel je vast?

Het kind kan:

- antwoorden op de vraag 'heb je je verslikt?'
- spreken, hoesten en ademen.

- Wat doe je?

- Moedig aan om te blijven hoesten, doe verder niets.
- Roep (zo nodig) om hulp of laat hulp halen terwijl je blijft letten op het kind.

Eerste Hulp bij ernstige verslikking

- Wat stel je vast?
 - Het kind is bij kennis, maar kan niet antwoorden.
 - Het kind kan niet spreken, ademen of hoesten.
 - Soms is er piepende ademhaling hoorbaar of doet het kind tevergeefs pogingen om te hoesten.

Eerste Hulp bij ernstige verslikking

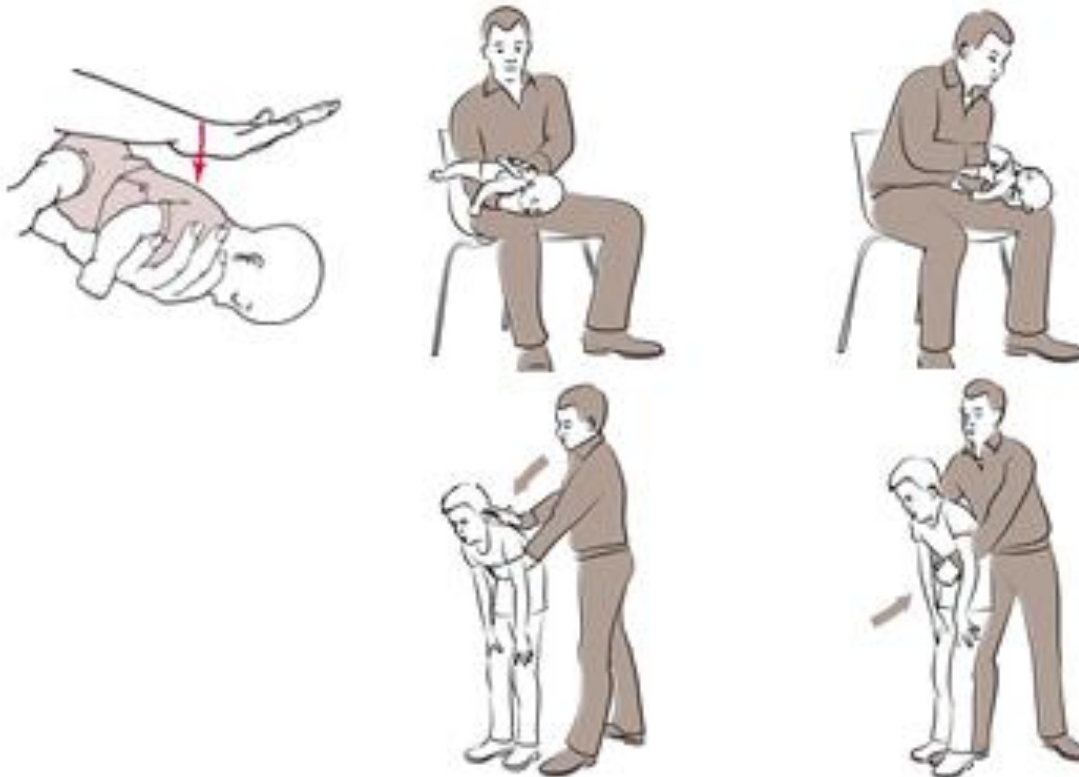
- Wat doe je?

- Bel of laat 1-1-2 bellen.
- Sla maximaal vijf keer tussen de schouderbladen.
- Kijk na elke klap of het probleem opgelost is.
- Helpt slaan op de rug niet, voer dan maximaal vijf buikstoten uit (geef 5 borstcompressies bij kinderen jonger dan 1 jaar).
- Is het probleem hiermee nog niet opgelost, geef dan afwisselend vijf slagen tussen de schouderbladen en vijf buikstoten.
- Start met reanimeren als het kind bewusteloos is en niet meer normaal ademt.
- Ga na deze handelingen met kinderen altijd naar de (huis)arts.

Vaardigheid

- Eerste Hulp bij een ernstige verslikking:
 - op de rug slaan & buikstoten geven.

Nog een keer...

- Van benaderen tot hulpverleners
- Groepjes van 3:
 - slachtoffer
 - eerstehulpverlener
 - observator
- Gebruik vaardigheidsblad (observator)
- Rouleren

Ongevalssituatie huidwond

Eerste Hulp bij huidwonden

Schoon (stromend) water beschikbaar

- Wat stel je vast?

- Open wond
(bijvoorbeeld een schaaf- of snijwond).

- Wat doe je?

- Bij veel bloed: stop de bloeding!
- Spoel wond met schoon lauw stromend (drink)water uit.
- Droog omgeving van wond met schone doek.
- Dek wond af met steriel kompres, snelverband of schone doek.

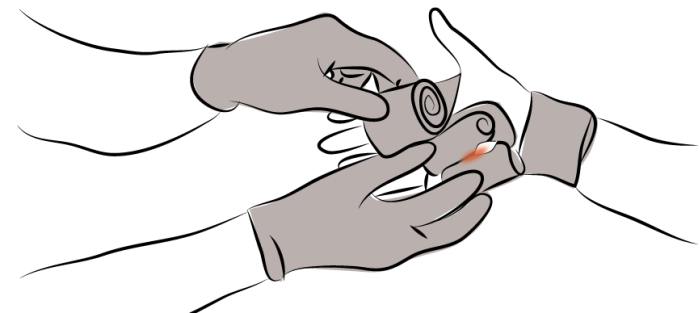
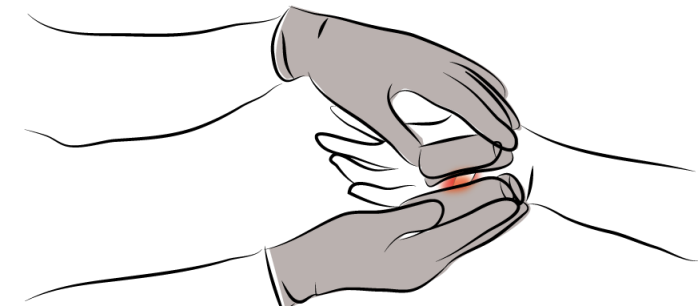
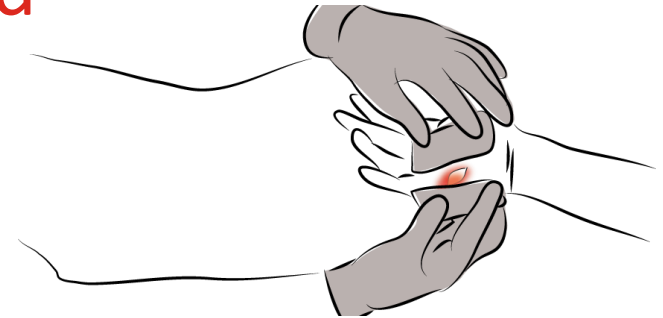

Eerste Hulp bij huidwonden (2)

- Ga naar (huis)arts of huisartsenpost als:
 - de wond niet schoon is of onvoldoende schoongemaakt kan worden;
 - botten, spieren of andere onderhuidse weefsels zichtbaar zijn;
 - er wonden zijn in gezicht, aan ogen of geslachtsdelen;
 - het een wond is door beet van mens of dier;
 - een voorwerp vastzit in wond;
 - het steekwond met vuil voorwerp betreft.

Vreemd voorwerp in de wond

- Een voorwerp dat in de wond zit, mag er niet uitgehaald worden.
- Zorg dat het voorwerp niet beweegt!
- Leg steriele kompressen tegen voorwerp (indien niet aanwezig gebruik schone droge doek).
- Vul aan beide zijden hoogteverschil tussen huid en voorwerp op, bijv. met kompressen, twee zwachtels, rolletje van kleefpleisters of plakband.
- Leg hierover voorzichtig verband aan.
- Verband mag niet op voorwerp drukken.

Ongevalssituatie bloeding

Eerste Hulp bij bloedingen

- Wat stel je vast?

- Open wond die actief bloedt.

- Wat doe je?

- Vraag slachtoffer om op wond te drukken.
- Laat het kind liggen indien kans op shock.
- Bel 1-1-2 of laat bellen. Zet de telefoon op de luidspreker.
- Trek wegwerphandschoenen aan.
- Oefen druk op wond uit: met hand, (wond)drukverband of schone doek (theedoek).
- Blijf druk uitoefenen tot hulpdiensten zijn gearriveerd.
- Bloeding uit oor: geen druk uitoefenen, houd oor vrij zodat bloed eruit kan lopen.

Eerste Hulp bij bloedingen (2)

- Wonddrukverband bestaat (bij voorkeur) uit:
 - steriel snelverband/kompres/wondkussen met stevige zwachtel.
- Trek bij hevig bloeding zwachtel zo strak mogelijk aan.
- Aanleggen wonddrukverband:
 - wond afdekken met steriel kompres/snelverband;
 - daaromheen stevige zwachtel of gebruik traumazwachtel.

Eerste Hulp bij shockverschijnselen

- Wat stel je vast?

Het kind:

- is onrustig en angstig;
- heeft bleke, koude, klamme/zweterige huid;
- heeft misselijk/ziek gevoel, maakt zieke indruk;
- heeft dorst en is krachteloos;
- krijgt verminderd bewustzijn of raakt bewusteloos.

- Wat doe je?

- Stop eventuele actieve bloeding.
- Bel of laat 1-1-2 bellen (met vermelding van (vermoeden) van shock).
- Laat het kind met zo min mogelijk inspanning gaan liggen.
- Voorkom afkoeling; laat niet drinken of eten.
- Wanneer het kind liever op zij ligt of met opgetrokken knieën is dat geen probleem.
- Controleer bewustzijn en ademhaling.

Vaardigheid: uitoefenen van druk op wond

Nog een keer...

- Van benaderen tot hulpverleners
- Groepjes van 3:
 - slachtoffer
 - eerstehulpverlener
 - observator
- Gebruik vaardigheidsblad (observator)
- Rouleren

Ongevalssituatie

Werkblad brandwonden

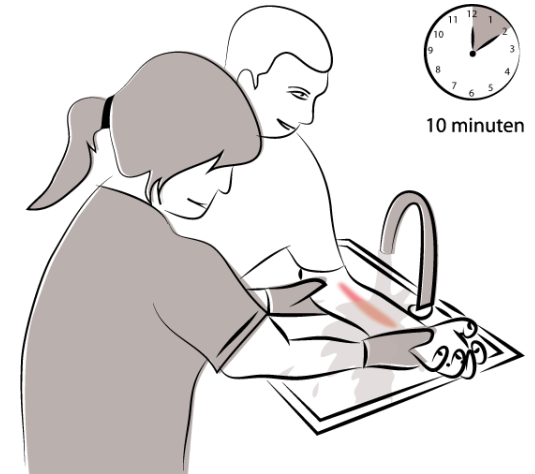
Eerste Hulp bij brandwonden

- Wat stel je vast?

- Rode licht gezwollen pijnlijke huid (eerstegraads).
- Blaren (tweedegraads).
- Wit, perkamentachtige of zwarte kleur (derdegraads).

- Wat doe je?

- Zorg voor een veilige werkomgeving
- Koel de brandwond 10 minuten met lauw zachtstromend leidingwater en verwijder zo snel mogelijk kleding, sieraden (en indien van toepassing de luier!)
- Voorkom onderkoeling (*koel de brandwond, niet het slachtoffer*)
- Bedek de wond met plastic huishoudfolie, steriel verband of schone doek
- Smeer niets op de brandwonden
- Bel 1-1-2 bij ernstige brandwonden
- Waarschuw een arts bij blaren, een open wond en elektrisch of chemisch letsel
- Vervoer het brandwondenslachtoffer indien mogelijk zittend.

Ernstige of uitgebreide verbrandingen

Trek vastzittende kleding niet los, maar houdt deze nat.

Bel of laat 1-1-2 bellen bij brandwonden:

- aan luchtwegen (ingeademde rook).
- bij volwassenen:
 - uitgebreider dan 10% van lichaamsoppervlak;
niet eerstegraads verbranding.
- bij kinderen jonger dan 5 jaar of ouder dan 60 jaar:
 - uitgebreider dan 5% van het lichaamsoppervlak;
niet eerstegraads verbranding.
- veroorzaakt door elektriciteit, chemicaliën, radioactiviteit of stoom;
- aan gezicht, oren, handen, voeten, gewrichten of geslachtsdelen;
- die volledig rond nek, romp of ledematen lopen;
- bij twijfel over ernst en diepte van brandwond.

Vragen?

Lesdeel 2

Onderwerpen naar keuze

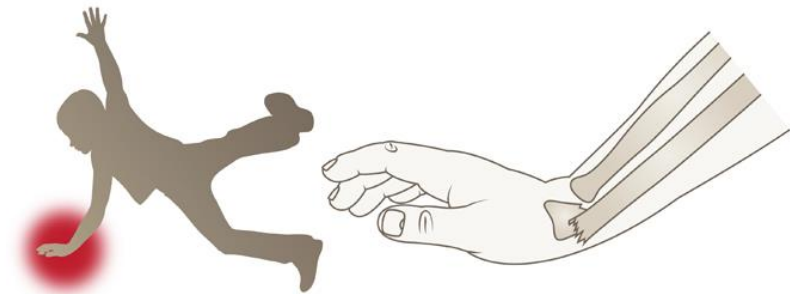
Eerste Hulp bij botbreuken

- Wat stel je vast?

- Pijn, verkleuring en/of gezwollen pijnlijke plek.
- Het kind kan lichaamsdeel niet normaal bewegen of op steunen.
- Soms zichtbare wond, abnormale beweeglijkheid of krakend geluid bij bewegen.

- Wat doe je?

- Laat het kind niet onnodig bewegen.
- Zet ledemaat nooit weer recht.
- Dek huidwond losjes af.
- Geef het kind niets te eten en te drinken.
- Bel of laat 1-1-2 bellen bij letsels aan nek, rug, heup, been, knie, blauwe of zeer bleke ledematen, heftige pijn of open botbreuk.
- Ga naar huisarts bij letsel aan hand, arm, schouder of voet.
- Als eigen vervoer niet mogelijk is: overleg met 1-1-2.

© The Royal Children's Hospital, Melbourne, Australia

Eerste Hulp bij ontwrichting

• Wat stel je vast?

- Flinke pijn.
- Abnormale stand gewricht, arm of been.
- Het kind kan lichaamsdeel niet meer normaal bewegen.
- Soms zichtbare wond, verkleuring en zwelling.

• Wat doe je?

- Laat het kind niet onnodig bewegen.
- Zet ledemaat nooit weer recht.
- Koel met ijs gedurende 10- 20 minuten (coldpack).
- Geef het kind niets te eten en te drinken.
- Bel of laat 1-1-2 bellen bij ontwrichting/standsafwijking van onderste ledematen of bij gecompliceerde wonden.
- Ga naar huisarts bij letsel aan hand, arm, schouder of voet.
- Als eigen vervoer niet mogelijk is: overleg met 1-1-2.

Oefenen

- Oefenen deelvaardigheden
(koelen bij verstuiking en afdekken open botbreuk)
- Groepjes van 2:
 - slachtoffer
 - eerstehulpverlener
- Rouleren

Eerste Hulp bij verstuikingen en kneuzingen

- Wat stel je vast?

- Vooral pijn tijdens belasting.
- Mogelijke zwelling.
- Mogelijk onvermogen ledemaat te belasten.

- Wat doe je?

- Koel de verstuiking of kneuzing met ijs 10- 20 minuten (coldpack).
- Bij abnormale stand of als kind er niet op kan steunen: handel zoals bij botbreuk.
- Neem contact op met huisarts als:
 - het kind direct na verstuiken van enkel onmogelijk vier stappen zonder hulp kan lopen;
 - als de pijn of zwelling na 4 of 5 dagen nog niet minder is geworden of als de pijn alleen maar erger wordt.
- Een steunverband kan comfort bieden.

Vragen?

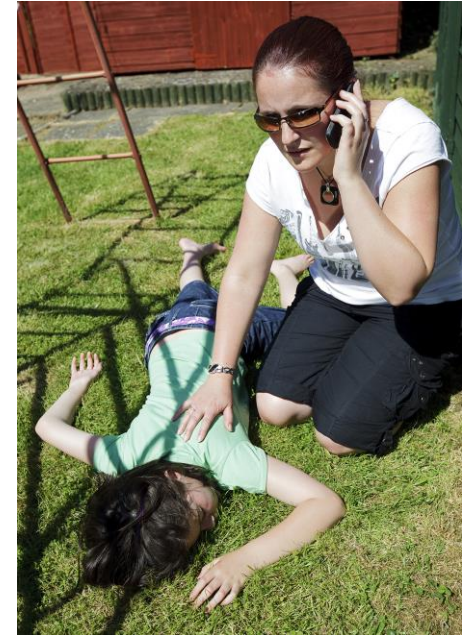
Eerste Hulp bij nek- en wervelletfels

- Wat stel je vast?

- Ongeval met plotselinge impact op het lichaam.
- Het kind:
 - heeft mogelijk pijn aan nek of rug;
 - is suf, slaperig, onrustig of heeft bewegingsdrang;
 - heeft geheugenverlies of is bewusteloos;
 - heeft mogelijk uitval van spierkracht of gevoel.

- Wat doe je?

- Zeg tegen het kind dat hij stil moet blijven liggen.
- Bel 1-1-2 of laat bellen. Zet telefoon bij op luidsprekerstand.
- Houd zo nodig hoofd met 2 handen vast in gevonden positie.
- Als het kind onrustig is of tegenwerkt: hoofd niet ondersteunen.
- Draai het kind alleen op zijn zij bij braken en/of bloedverlies uit de mond.
- Houd eventueel de luchtweg vrij door toepassen kinlift.

Situaties met kans op nek- en wervelletsels

- Houd rekening met mogelijk nek- of wervelletsel als:
 - er sprake is van ongeval met plotselinge impact op lichaam, zoals een auto-ongeluk;
 - een val groter is dan eigen lichaamslengte;
 - het kind bij het duiken in water de bodem heeft geraakt;
 - het kind ernstige wonden heeft aan nek of rug;
 - het kind ouder is dan 3 jaar en op de rug, nek of hoofd is gevallen.

Hoofd vasthouden

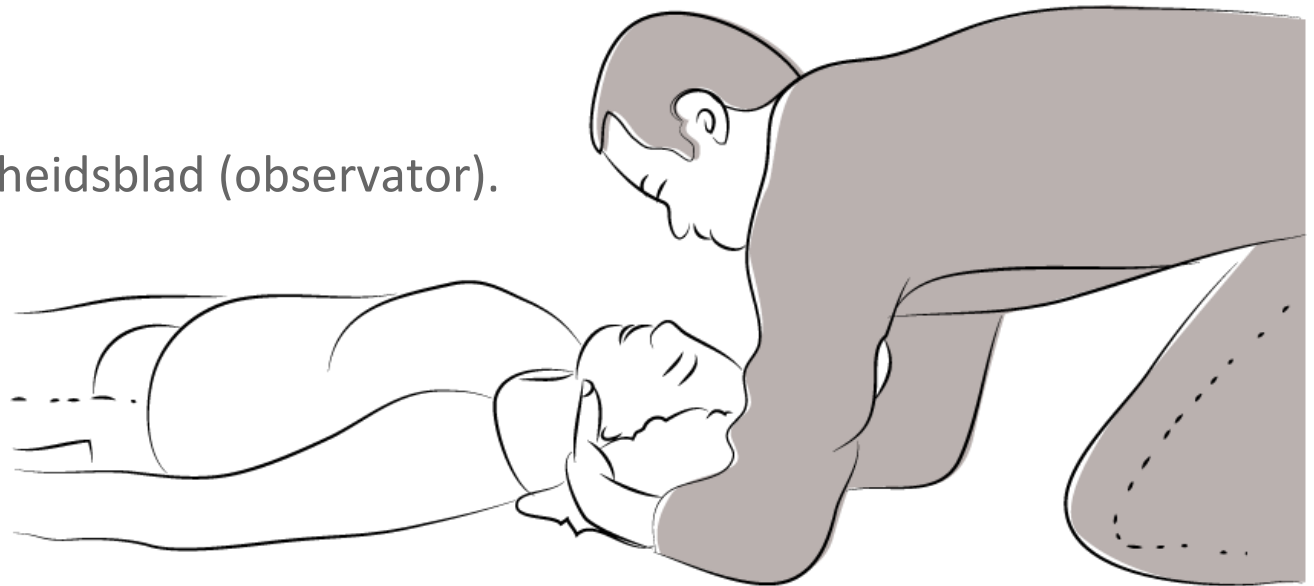
- Vasthouden hoofd:

- benader het kind van voren;
- vertel het kind dat hij niet mag bewegen;
- vertel wat je gaat doen;
- houd alleen hoofd vast wanneer het kind dit ook zelf wil;
- ga achter het kind staan of zitten;
- houd hoofd met twee handen vast;
- spreid vingers zo dat je goede greep hebt op hoofd. Let erop dat je geen druk uitoefent;
- zoek steun voor je onderarmen (bijvoorbeeld op de grond of de rugleuning van stoel);
- blijf ondersteunen tot professionele eerstehulpverleners overnemen of zeggen dat je los mag laten.

Nog een keer...

- Van benaderen tot hulpverleners
- Groepjes van 3:
 - slachtoffer
 - eerstehulpverlener
 - observator
- Gebruik vaardigheidsblad (observator).
- Rouleren

Eerste Hulp bij hoofdletsel (1)

Licht traumatisch hersenletsel (hersenschudding)

- Wat stel je vast?

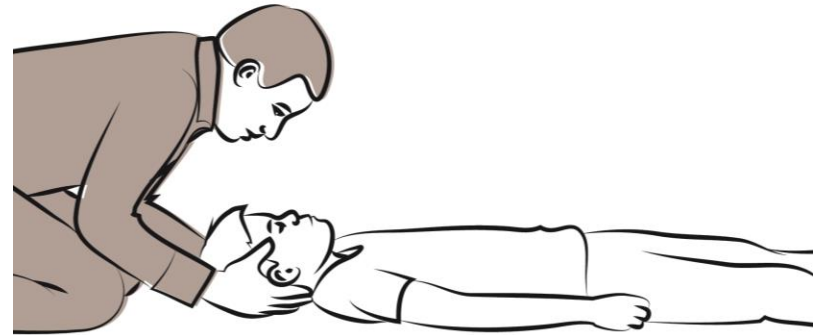
Na een ongeval of ongelukkige val op hoofd:

- soms buil of wond op hoofd;
- hoofdpijn, verwardheid, misselijkheid, evenwichtsproblemen of duizeligheid, dubbel of slecht zicht;
- verward of ongewoon gedrag/niet helder gevoel;
- soms bewustzijnsstoornis, bewusteloosheid of stuiptrekkingen;
- soms bloed of vocht uit neus, mond, oor;
- soms blauwe verkleuring rond de ogen.

Eerste Hulp bij hoofdletsel (2)

Licht traumatisch hersenletsel (hersenschudding)

- Wat doe je?
 - Bel 1-1-2 na een (ernstig) ongeval, bij bewustzijnsstoornissen of stuipen.
 - Bewusteloos en geen normale ademhaling: start reanimatie.
 - Zeg het kind te blijven liggen of in ieder geval zich niet te bewegen.
 - Dek uitwendige wonden (indien mogelijk) af.
 - Een bult kun je koelen met een nat washandje.
 - Verwijs altijd door naar een (huis)arts.

Eerste Hulp bij hoofdletsel (3)

Licht traumatisch hersenletsel (hersenschudding)

- Bel direct noodnummer van huisarts (of huisartsenpost) wanneer het kind (een tijdje) na ongeval een van deze verschijnselen krijgt:
 - suf of bewusteloos;
 - in de war of gedraagt zich anders;
 - ineens moeite met praten, een arm of been bewegen of zien;
 - hoofdpijn die steeds erger wordt;
 - bloed of vocht uit een oor;
 - geheugen is 4 uur na de klap niet hersteld;
 - kind is steeds misselijk of moet aantal keer overgeven (braken).

Soms ontstaan deze klachten pas in eerste dagen of weken na ongeval.

Bel ook dan direct huisarts (of laat iemand bellen), bel ook als kind meteen na ongeval bij arts is geweest.

Eerste Hulp bij vergiftiging

- **Wat stel je vast?**
 - Het kind heeft giftige stof binnengekregen of overdosis ingenomen.
- **Wat doe je?**
 - Bij bewusteloosheid, benauwdheid, suf worden, uitgebreide wonden of bij bewuste inname van gevaarlijke stoffen:
 - bel of laat 1-1-2 bellen; volg gegeven advies op!
 - let op eigen veiligheid!
 - Haal het kind zo mogelijk uit omgeving met rook en gassen.
 - Leg slapend/bewusteloos kind met normale ademhaling in stabiele zijligging;
 - Start (indien nodig) reanimatie
 - **Bel in *alle andere gevallen* huisarts/huisartsenpost.**
 - Laat, als dat kan, mond spoelen bij bijtende stoffen/stoffen die pijn geven in mond.

Eerste Hulp bij vergiftiging (chemische letsels)

- Bij inname etsende of irriterende stof:
 - spoel direct mond met water, laat dit uitspugen.
- Spoel huid met veel water totdat eerstehulpverleners overnemen.
- Verwijder besmette kleding.
- Bij vastzittende kleding direct spoelen.
- Borstel poeders eerst van huid af.
- Bij gassen en dampen ook ontkleden.

Eerste Hulp bij CO-vergiftiging (inademing koolmonoxide)

- **Wat stel je vast?**

Slachtoffer:

- kan hoofdpijn hebben, misselijk, suf en vermoeid zijn;
- kan roze kleur hebben;
- heeft geen reactie op aanspreken/schudden en heeft mogelijk geen ademhaling.

- **Wat doe je?**

- Denk aan eigen veiligheid.
- Bel of laat direct 1-1-2 bellen.
- Zorg voor veilige omgeving als je hulp wilt verlenen (ramen openen, evt. oorzaak uitschakelen).
- Breng indien mogelijk slachtoffer naar veilige omgeving.
- Verleen verdere eerste hulp

Eerste Hulp bij vinger(s) tussen de deur

- Wat stel je vast?

- Het kind kan de getroffen vinger(s) niet of moeilijk gebruiken.
- Het letsel doet pijn en is dikwijls gezwollen of verkleurd.
- Soms constateer je een abnormale stand van de vinger(s) of verwonding aan de huid.

- Wat doe je?

- Spoel de vinger(s) met lauw stromend water uit de kraan, gebruik anders ander drinkbaar water.
- Is er een wond: spoel deze voorzichtig schoon en dek steriel af.
- Koel de vinger(s) met ijs of een coldpack (niet langer dan 20 minuten).
- Vermoeden van een botbreuk?
 - Beweeg de hand of vinger(s) zo weinig mogelijk.
- Neem bij twijfel over de ernst contact op met de huisarts of ga bij groter letsel naar de SEH.

Eerste Hulp bij neusbloeding

- **Wat stel je vast?**

- Er komt bloed uit neus.
- Het bloed loopt in keelholte.

- **Wat doe je?**

- Houd het hoofd lichtjes voorovergebogen.
- Laat het kind de neus een keer goed snuiten.
- Snuit niet bij mogelijke breuk van de neus (harde stomp / bal of mogelijk schedelletsel).
- Knijp de neus 5 minuten dicht .
- Controleer of de bloeding is gestopt (evt. 1x herhalen).
- Is de bloeding niet gestopt? Houd de neus dichtgeknepen en ga naar de huisarts of huisartsenpost.

Eerste Hulp bij voorwerp in de neus

- Wat stel je vast?
 - Pijn / kriebelingen in neus.
 - Niet kunnen ademen door neus.
 - Soms: verdikking in neus.
- Wat doe je?
 - Laat kind door de mond ademen.
 - Ouder kind: houd niet-verstopte neusgat dicht en laat het kind de neus snuiten.
 - Neem contact op met huisarts wanneer voorwerp niet loskomt.

Eerste Hulp bij losse, gebroken of verloren tand

- Wat stel je vast?

- Pijn.
- Losse, afgebroken of verloren tand.

- Wat doe je?

- Bij bloed- of ander vochtverlies: trek wegwerphandschoenen aan.
- Zoek en vind de tand. Raak de wortel van de tand niet aan.
- Plaatst eventueel - na kort schoon spoelen met melk - een losgeraakte tand zo snel mogelijk terug.
- Plaats een uitgevallen melktand **nóóit** terug.
- Laat het kind met een afgebroken tand op een kompres bijten ter bescherming van de scherpe afgebroken tanden.
- Bewaar de tand bij voorkeur in volle melk, wanneer terugplaatsen niet is gelukt.
- Neem zo snel mogelijk contact op met huis- of tandarts.
- Was je handen na het verlenen van Eerste Hulp.

© ivorenkruis.nl

Eerste Hulp bij bloedende lip

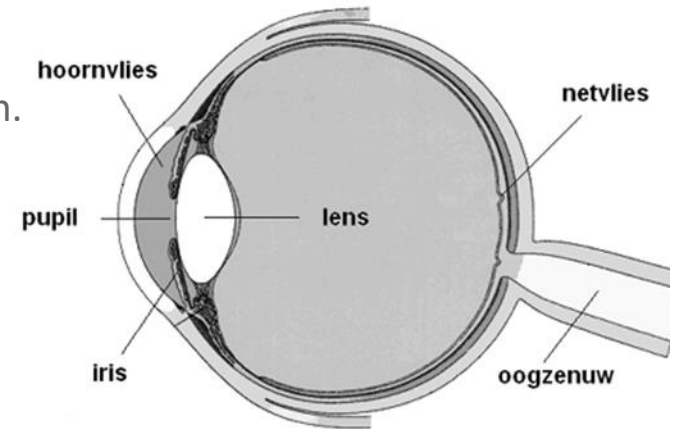
- Wat stel je vast?
 - Pijn.
 - Bloedende lip.
- Wat doe je?
 - Trek wegwerphandschoenen aan.
 - Druk met een (steriel) gaasje het wondje dicht.
 - Neem contact op met huisarts of huisartsenpost wanneer behandeling als hechten misschien nodig is.
 - Was je handen na het verlenen van Eerste Hulp.
- In de volgende gevallen moet je met een arts contact opnemen:
 - bloeding is na 10 minuten niet gestelpt;
 - lip is volledig doorboord of stukje lip ontbreekt;
 - wond loopt door in de huid rondom de lip;
 - bijkomend tandprobleem.

Eerste Hulp bij vuiltje in het oog

- Wat stel je vast?

- Vermoedelijk verhaal vuiltje in het oog.
- Vaak is er angst en onrust, vaak toegeknepen oogleden.
- Pijn in één of beide ogen.
- Rood oog of tranende ogen.
- Soms zichtbaar vuiltje.
- Soms verminderd gezichtsvermogen.

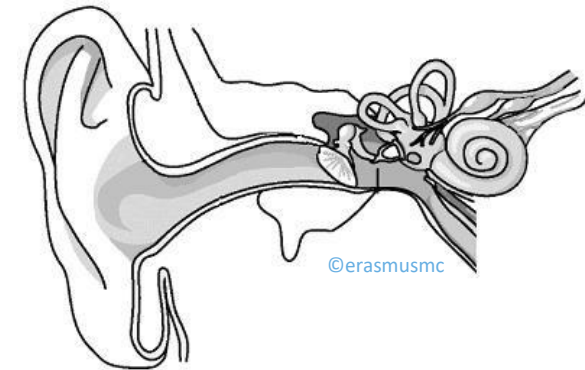
- Wat doe je?

- Laat het kind zo mogelijk zitten.
- Voorkom dat in het aangedane oog gewreven wordt.
- Verwijder alleen vuiltje die zich niet op het gekleurde deel van het oog bevinden.
- Neem contact op met (oog)arts als je het vuiltje er niet uit kan halen of bij oogletsel anders dan een vuiltje in het oog (bijvoorbeeld stomp oogletsel).

Eerste Hulp bij voorwerp in het oor

- Wat stel je vast?

- Pijn / kriebelingen in het oor.
- Soms gehoorproblemen, soms hikken.
- Soms oorpijn en/of bloed uit oor en gehoorvermindering (vermoeden trommelvliesperforatie).

- Wat doe je?

- Laat het kind zo mogelijk zitten,
- Insect in de gehoorgang: druppel (lauw)water in het oor.
- Neem contact op met huisarts als een voorwerp vast zit in de gehoorgang.
- Bij vermoeden van trommelvliesperforatie:
 - dek oor af met droog kompres;
 - neem contact op met huisarts.
- Verlicht oorpijn bijvoorbeeld met een warm kussen of het geven van paracetamol volgens bijsluiter.

Eerste Hulp bij insectensteek (1)

- Wat stel je vast?
 - Meestal: plaatselijke zwelling, roodheid, jeuk en soms wat pijn.
- Wat doe je?
 - Schraap de angel weg met je vingernagel of de botte kant van mes.
 - Koel de plaats van de steek met een nat kompres of een coldpack.
 - Gebruik zo nodig een zalf tegen de huidirritatie.
 - Neem contact op met huisarts als de steekplaats erg dik wordt.
 - Laat op ijsblokjes zuigen om zwelling tegen te gaan.

Eerste Hulp bij insectensteek (2)

- **Wat stel je vast?**
 - Steek insect in mond of keelholte.
 - *Bij ernstige (allergische) reactie:*
 - ernstigere zwelling, roodheid, jeuk en pijn, meer verspreid over hele lichaam;
 - voelt zich soms erg ziek, met mogelijk 'shock'-verschijnselen (anafylaxie).
- **Wat doe je?**
 - Indien het kind in mond of keel is gestoken:
 - bel of laat 1-1-2 bellen.
 - *Bij ernstige (allergische) reactie:*
 - bel of laat 1-1-2 bellen en breng het kind in liggende houding.
- **Mantelzorgers:**
 - indien bekend met anafylaxie: handel volgens gegeven instructies.

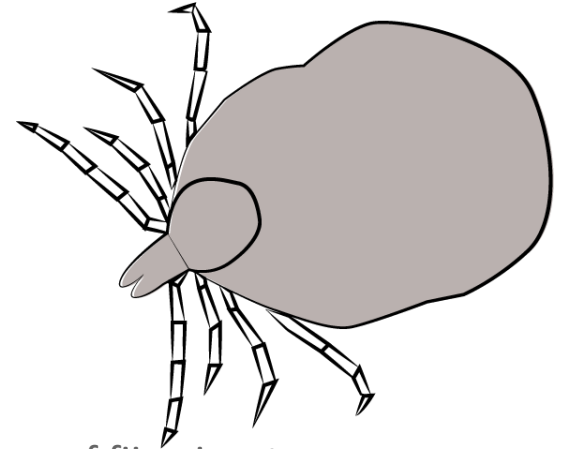
Eerste Hulp bij een tekenbeet

- **Wat stel je vast?**

- Na enkele uren kan de beet beginnen te jeuken.
- Volgezogen met bloed is teek zo groot als erwt.
- Wees er zeker van dat het teek is en niet moedervlek.

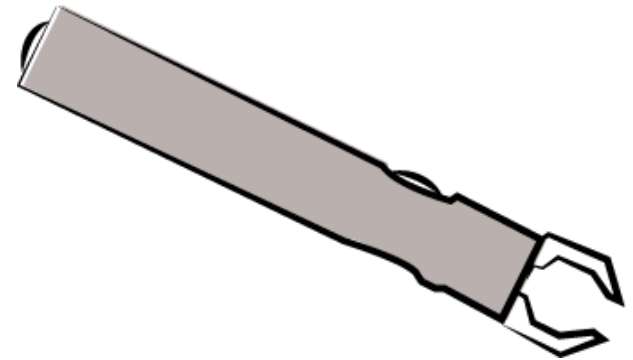
- **Wat doe je?**

- Verwijder teek zo snel mogelijk en gebruik hiervoor teekentang of fijn pincet.
- Teek moet zo dicht mogelijk bij huid vastgepakt worden.
- Vermijd leegknippen van teek.
- Noteer plaats op lichaam en datum waarop teek gebeten heeft.
- Ontsmet na verwijderen plek.

Een teek verwijderen

- Pak de teek vast met tekentang of fijne pincet:
 - zo dicht mogelijk bij huid van het kind.
- Knijp niet in lichaam van de teek.
- Trek (zonder draaiende) bewegingen:
 - zodat teek huid moet loslaten.
- Probeer teek in zijn geheel te verwijderen:
 - geen delen in huid achterlaten;
 - resten van monddelen kunnen aanhoudende jeuk en infectie veroorzaken.

Eerste Hulp bij een tekenbeet (3)

- **Neem na tekenbeet contact op met huisarts:**
 - bij jeuk over hele lichaam;
 - als het niet lukt om teek te verwijderen;
 - als teek waarschijnlijk al 24 uur op huid vast heeft gezeten;
 - in buurt van tekenbeet binnen enkele dagen tot drie maanden rode of blauwrode vlek of ring ontstaat die binnen enkele dagen groter wordt;
 - binnen drie maanden na tekenbeet: grieperig gevoel met koorts, hoofdpijn, spierpijn en vermoeidheid ontstaat;
 - bij dubbel zien of een scheef gezicht;
 - bij pijn, tintelingen of minder kracht in arm of been;
 - bij huid-, hart- of gewrichtsklachten.
- **Een rode kring is niet altijd aanwezig na besmetting met de bacterie.**
 - Gewrichtsklachten, gezichtsverlamming en verkoudheidsklachten zijn belangrijke redenen om contact op te nemen met de huisarts.

Eerste Hulp bij koortsstuipen

- **Wat stel je vast?**
 - Vooral bij baby's en kinderen onder de 5 jaar kunnen stuipen optreden bij een snel stijgende koorts.
 - Het kind maakt schokkende bewegingen. Dit kan enkele minuten duren.
- **Wat doe je?**
 - Bel of laat 1-1-2 bellen.
 - Voorkom dat het kind zich bezeert tijdens de schokken.
 - Stop niets in de mond van het kind.
 - Leg eventueel een nat washandje op het voorhoofd.
 - Zorg dat het kind op een rustige manier kan bijkomen (ook door zelf zo rustig mogelijk te blijven).
 - Ouders kunnen paracetamol geven aan het kind om de koorts te verlagen (de te geven hoeveelheid staat in de bijsluiters van het medicijn).

Eerste Hulp bij kortademigheid

- Wat stel je vast?

- Moeilijke ademhaling.
- Langere uitademingstijd dan normaal.
- Naar adem snakken.
- Hals- en schouderspieren bewegen mee met ademhaling.
- Angst, onrust, versnelde hartslag of hartkloppingen.

- Wat doe je?

- Bel of laat 1-1-2 bellen bij hevige kortademigheid, pijn op borst of bloed ophoesten.
- Neem contact op met huisarts bij kortademigheid en koorts of zieke indruk.
- Indien het kind met kortademigheid bekend is en medicijnen krijgt, help dan:
 - voorkom paniek;
 - zoek samen met het kind naar meest geschikte houding;
 - blijf bij het kind tot hij normale ademhaling heeft.

Eerste Hulp bij kortademigheid

(kortademigheid & mantelzorg)

- Mantelzorgers van een kind, dat vaker kortademig is, krijgen vaak instructie voor het gebruik van diens vernevelaar / medicijntoedieningssysteem.
- Mantelzorgers kunnen bij problemen (als dat is afgesproken) de huisarts bellen.
- Als de kortademigheid echter snel toeneemt of de klachten niet door de eerder voorgeschreven medicijnen verminderen dan is spoed geboden: bel of laat 1-1-2 bellen.
- Neem de longmedicijnen mee als je naar de huisarts gaat. Zo nodig doen zij nog eens voor hoe je of je kind de medicijnen moet inhaleren.

Eerste Hulp bij ernstige allergische reactie (anafylaxie)

- Wat stel je vast?
 - Het kind kan verschijnselen vertonen als:
 - vaak bij insectensteek flinke plaatselijke zwelling, roodheid, jeuk en soms pijn;
 - acute heftige benauwdheid (piepen, niet goed ademen), shockverschijnselen;
 - hoesten, druk op de borst, heesheid;
 - (huid) jeuk, roodheid van de huid, galbulten en zwelling;
 - buikkrampen, misselijkheid, overgeven en diarree;
 - duizeligheid > bewusteloosheid;
 - zwelling in nek-hals gebied.
- Wat doe je?
 - Bel of laat 1-1-2 bellen bij storing vitale functies.
 - Bel of laat altijd 1-1-2 bellen wanneer adrenalinepennen gebruikt moeten worden.
 - Volg instructie van de mantelzorger.

Eerste Hulp bij ernstige allergische reactie (2) (anafylaxie & mantelzorg)

- Wie een verhoogd risico loopt, kan een adrenaline auto-injector, zoals de EpiPen[®] of Jext[®], worden voorgeschreven.
- In Nederland is het gebruik van de adrenaline auto-injector voorbehouden aan de patiënt zelf of geïnstrueerde mantelzorgers.
- Mantelzorgers zijn van tevoren geïnstrueerd over wanneer en hoe de auto-injector te gebruiken, wie te waarschuwen (ouders / huisarts / ziekenhuis) en wat te melden.
- Mantelzorgers mag na 5 minuten een 2^e adrenalinepen gebruiken, indien de patiënt niet opknapt.

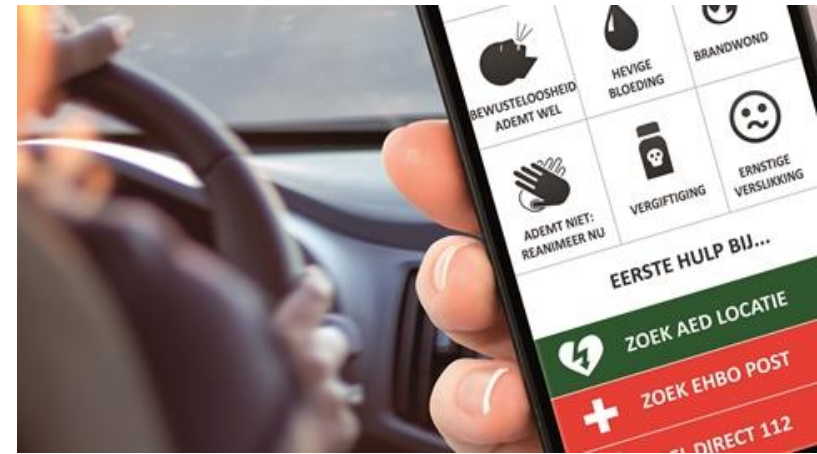
Evaluatie & Leerdoelen

- Je bent nu in staat om:
 - Eerste Hulp te verlenen in 4 stappen;
 - Eerste Hulp te verlenen aan een kind met:
 - bewusteloosheid (inclusief kinderreanimatie)
 - verslikking
 - verdrinking
 - huidwonden
 - bloedingen
 - brandwonden
 - letsels aan het bewegingsapparaat
 - hoofdletsel
 - vergiftiging
 - kleine ongevallen
 - medische noodsituaties

Na afloop van deze cursus

Download gratis de EHBO-app voor iPhone, Android en Windows smartphones. Zo heb je alle EHBO instructies altijd op zak!

Wil je nog meer EHBO-kennis opdoen? Volg dan een leuke vervolgcursus. Vraag de instructeur naar de mogelijkheden.

